

Núvol - Favas Tendres 20/11/20

Anem acabant amb el comentari d'un element fonamental de *La terra* i *Labor inacabada*: la cultura visual. A *La terra*, Ibarz se centra en el cinema i la televisió. A la *Labor*, l'atenció se l'enduu la fotografia. El cinema és l'escola visual i sentimental de la generació dels pares de l'escriptora: "La gent no es feia petons a la boca, de rosca, fins que ho va veure al cinema". "A la meua família, el cinema va ser la veritable finestra oberta al món. El cinema que vèiem en aquella època era el cinema de Hollywood, que dona una visió del món molt construïda". A Saidí es veia western sobretot. I la identificació era possible: "El cinema i el paisatge convertien el poble en un oest petitet".

Avui, detecta Ibarz, el western no interessa als joves de pobles rurals. "El cine western no els hi diu res i he arribat a la conclusió que és així perquè ja no hi ha animals. Jo em vaig criar amb mules, gallines, porcs, gats...". Les dones, diu, eren espectadores que quedaven fascinades pel vestuari: "A la meua mare el que més li interessava era com vestien les actrius". La mare –la Quima– té un pes important a la primera part de *Labor inacabada*, on Ibarz presenta una dona lúcida que vol constatar la seva forma d'estar al món –la manera de vestir– a través de la fotografia. La mare, a més, demana a la filla que li mostri imatges de fotògrafes que li agradin. **Germaine Krull, Grete Stern o Cristina García Rodero.** "Em feia comentaris que no he trobat en experts, en gent que s'hi ha dedicat molt. Una dona rural que ha viscut el que les fotografies de Rodero capturen resumeix la imatge en dues frases, te'n fa una síntesi". La fotografia constata un altre canvi cultural de generació: "Al temps dels meus pares no hi havia costum de fer-se fotografies. Tenien les justes: les fotografies dels pares, les de les comunions i l'altar dels morts. Jo, en canvi, ja tinc moltes més fotografies que ells. La gent cada vegada té més fotografies". Hem passat de "la fotografia d'estudi, pensada, ben il·luminada, que depenia del fotògraf i de la persona fotografiada" a la fúria de les imatges, com diu **Joan Fontcuberta**.

A banda de la mare, altres personatges –persones– importants de *Labor inacabada* són **Donya Pepita** –que no veu dots de periodista en la jove Ibarz, per allò del caràcter diplomàtic– i la tia **Carmeta**, que era la familiar *prudent*, però d'una prudència que cal explicar: "No es deia en el sentit d'algú que no es vol mullar, sinó que és un *prudent* que significa discret. Jo encara ho dic en aquest sentit; de vegades penso que tinc el lèxic de Saidí, el dels iaïos. Noto un anivellament del lèxic de tothom. La tia Carmeta era d'aquestes persones que saben molt bé el que està passant. La seva manera d'estar era la tranquil·litat".

Finalment, la conversa es tanca amb una qüestió que no podem obviar: el moviment. *La terra* i *Labor inacabada* són llibres caminats, conduïts. Escrits a peu i al volant. Ibarz diu que els llibres caminats són els urbans, però les dues ales de *Tríptic de la terra* tenen un grapat llarg de pàgines de passeig. Per camins i carreteres. "Són llibres rodats, que deambulen". Sense moure's de l'escriptori certes observacions no haurien aparegut: "*La terra* seria totalment diferent sense els meus passejos per la carretera, pels camins". "Hi ha llocs que el pagès només trepitja quan cal. Als pobles la gent es mou, sí, però per qüestions pràctiques, de necessitat: anar a comprar o visitar el metge", assenyala. *La terra* va néixer a l'autovia i *Labor inacabada* conté un viatge curt, en cotxe, a la Cartoixa de Nostra Senyora de les Fonts, a Sarinyena. La segona ala s'obre amb una cita de **Handke** que sintetitza tota aquesta reflexió: "Qui diu que el món ja ha estat descobert?".

<https://www.nuvol.com/llobres/merce-ibarz-saidi-ha-estat-un-observatori-136389>